

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 10.10.2025
alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto Kangasalan Saarenmaan osayleiskaavaehdotuksesta**TRE:3469/10.02.03/2024****Lisätietoja päätöksestä**

Johdon assistentti Katri Naulo, puh. 040 801 6003, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Lotta Kauppila, puh. 040 800 7212,
joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala, puh. 044 4309 088,
liikenneinsinööri Hanna Reuterhorn, puh. 040 5706 201,
suunnittelupäällikkö Marika Viinanen, puh. 040 658 6364,
ympäristötarkastaja Emmi Lehtonen, puh. 040 800 4975,
ympäristösuunnittelija Liisa Kivimäki, puh. 040 800 7297,
ympäristösuunnittelija Katri Laihosalo, puh. 050 5215 164, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Annetaan oheinen lausunto Kangasalan kaupungille.

Perustelut

Kangasalan kaupunki on pyytänyt 3.9.2025 Tampereen kaupungin lausuntoa Saarenmaan osayleiskaavan ehdotuksesta. Lausuntoa on pyydetty 10.10.2025 mennessä. Lausuntoon on pyydetty ja saatu lisäaikaa 17.10.2025 saakka.

Kangasalan kaupunki on käynnistänyt Saarenmaan osayleiskaavan laatimisen uudestaan. Kaavan keskeiset tavoitteet ovat säilyneet ennallaan verrattuna vuosina 2018–2022 työstettyyn Saarenmaan osayleiskaavaan. Suunnittelualue sijaitsee Kangasalan ja Tampereen rajalla, Pitkäjärven ja Kaukajärven eteläpuolisella alueella Tampereen Hervannan, Ruskon ja Annalan jatkeena. Kaava-alueen pinta-ala on noin 12 km².

Osayleiskaavan keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa alueelle Tampereen seudun 2- kehän, uuden kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisen yritysalueen sekä seudun kaupunkirakennetta täydentävän asumisen alueen sijoittuminen. Saarenmaan osayleiskaavaehdotuksessa Tampereen nykyinen taajamarakenne laajenee Kangasalan puolelle maakuntakaavan linjausten mukaisesti: Kaava-alueen alueen eteläinen osa muodostaa jatkumon Ruskon työpaikka-alueelle, kun taas pohjoinen osa kytkeytyy Annalan asuinalueen jatkeeksi. Kaukajärven-Pitkäjärven virkistysalue varataan virkistyskäyttöön ja alue kytkeytyy seudulliseen viherrakenteeseen. Kaavaehdotuksessa alueelle osoitetaan aluevarauksia noin 7300 asukkaan taajamalle ja merkittävälle määrälle työpaikkoja. Suunnitelmassa alueelle sijoittuisi palvelukeskittymä, jonka sijainti on määritelty kaavakartalle ohjeellisenä. Tiiviin asumisen ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

palvelukeskittymän sijoittuminen riippuvat mahdollisen raitiotielinjauksen sijoittumisesta Ruskontien tai Kauhakorvenkadun kohdalle.

Työpaikkojen osalta kaavaratkaisussa on esitetty varauksia erilaisille toiminnoille. Häiriötä aiheuttavat ja tilaa vaativat toiminnot sijoittuvat suunnitelma-alueen ulkolaidoille ja häiriötä aiheuttamattomat tietotyön ja tuotannon paikat sijoittuvat asumisen yhteyteen. Saarenmaantien läheisyydessä olevat alueet ovat toiminnoiltaan sekoittuneita; asumisen ja työpaikkojen määrä ratkaistaan asemakaavoissa riippuen joukkoliikennelaitoksista ja tulevaisuuden tarpeista. Tavoitteena on muodostaa osasta alueesta laaja teollisuuspuisto, jonka teemoja voivat olla itsenäiset teollisuuspihat, resurssisymbioosit ja robotisoitu liikenne.

Sähkölinojen itäpuolelle ja koilliseen on osoitettu laajat reservialueet teollisuudelle ja asumiselle. Myöhemmin toteutettavien alueiden maankäyttö esitetään joustavin merkinnöin, joita voidaan tulevaisuudessa tarkentaa. Elinkeino- ja liikennetoiminnot voivat perinteisen teollisuuden lisäksi olla esimerkiksi tilaa vaativaa virkistyspalvelutoimintaa.

Lausuntoon on koottu Tampereen kaupungin kaavoituksen, liikennejärjestelmäsuunnittelun, viher- ja hulevesisuunnittelun ja ympäristönsuojelun sekä seudullisen joukkoliikenneviranomaisen lausunnot.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 32 §:n mukaan apulaispormestari päättää johtamiensa lautakuntien osalta lausunnon antamisesta muissa kuin muutoksenhakuun liittyvissä asioissa tai lainsäädännön mukaan viranomaiselle kuuluvissa lupa- ja valvonta-asioissa.

Lausunnot

Tampereen kaupunki ja seudullinen joukkoliikenne toistavat kaavaprosessin aikaisemmassa vaiheissa esitetyt näkemyksensä. Lisäksi osayleiskaavaehdotuksesta todetaan seuraavaa:

Saarenmaan osayleiskaavan toteuttaminen pääasiassa elinkeinoalueena tukee kaupunkiseudun eheää yhdyskuntarakennetta tarjoamalla lisää toimitila-alueita. Suunnitelma noudattaa Pirkanmaan maakuntakaavan ja kaupunkiseudun rakennesuunnitelman linjauksia, joissa alue on varattu taajama- ja työpaikka-alueiksi sekä osaksi 2-kehän kehittämisvyöhykettä.

Tampereen kaupunki edelleen korostaa, että Saarenmaan alueen maankäytön kehittäminen tulee perustua koko Rusko–Lentola-välin 2-kehän toteuttamiseen ennen alueen laajamittaista rakentamista. Kehätien valmistuminen on ratkaisevaa sekä yritys- ja asuinalueiden kilpailukykyyn että liikenteen sujuvuuden ja ympäristön kannalta. Ilman 2-kehää uudet maankäytön ratkaisut nojautuvat liiaksi Tampereen yhdyskuntarakenteeseen ja aiheuttavat haitallisia liikennevaikutuksia muun muassa Annalan, Ruskon ja Hervannan alueille. Liikennemallit

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

osoittavat, että 2-kehän puuttuminen ruuhkauttaa Tampereen katuverkkoa ja heikentää liikenneturvallisuutta etenkin Juvankadulla. Siksi Tampereen kaupunki katsoo, että kaikkea maankäyttöä ei voida toteuttaa ennen kuin kehätie on kokonaisuudessaan valmis, ja 2-kehän toteuttaminen on edellytys alueen kestäväälle kehitykselle. Seudullisen joukkoliiketeen osalta viitataan valmisteluvaiheessa annettuun lausuntoon.

Virkistysyhteyksien osalta Tampereen kaupunki toteaa, että yhteydet tulisi merkitä osayleiskaavassa yhteensopivasti seudun olemassa olevien ja suunnitteilla olevien reittien kanssa, ja jatkosuunnittelu tehdä yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa yhtenäisten reittien varmistamiseksi. Etelä-pohjoissuuntaiset viheryhteyksille on jätetty vähän tilaa ja niille on osoitettu sekä luontoarvoja turvaavia tehtäviä että hulevesien viivytystä ja virkistysreittien kulkua. Toimintojen yhdistäminen samoille kapeille alueille kasvattaa merkittävästi luontoarvojen heikkenemisen riskiä.

Kaava-alueen hulevedet ohjautuvat pääasiassa Roineeseen, josta Tampereen Vesi ottaa pintavettä Ruskon laitokseen. Pieniä määriä vettä kulkeutuu myös Houkanojaan ja Kaukajärveen, joista Kaukajärvi on herkkä valuma-alueen muutoksille ja Houkanoja tulvaherkkä. Tampereen kaupunki on aikaisemmassa lausunnossaan esittänyt, että kaava-alueen kiinteistöjen hulevesiä tulee viivyttaa 1,1 m³/100 m² vettä läpäisemätöntä pintaa. Ehdotusvaiheen hulevesiselvityksessä on silti annettu asemakaavavaiheen viivytys-suositukseksi 1 m³/100 m² läpäisemätöntä pintaa, mikä ei näkemyksemme mukaan huomioi ilmastomuutoksen vaikutuksia riittävästi. Hulevesien viivytysalueita tulisi toteuttaa myös yleisille alueille, mutta osayleiskaavassa ei ole tähän liittyvää kaavamääräystä. Kaavaratkaisussa tulee varmistaa, että viivytysalueet suunnitellaan ja toteutetaan asemakaavavaiheessa, ja hulevesisuunnittelussa huomioidaan osayleiskaavan hulevesiselvitys. Houkanojan uoma tulee säilyttää avoimena ja kehittää yhtenäisenä puustovyöhykkeenä, ja tätä menettelyä suositellaan myös Kangasalan puolelle.

Tiedoksi

kaavoitus(a)kangasala.fi, Mikko Nurminen, Jukka Lindfors, Elina Karppinen, Hanna Montonen, Pia Hastio, Ari Vandell, Mika Periviita, Kati Skippari, Marika Viinanen, Pekka Salmi, Timo Antikainen

Allekirjoitus

Apulaispormestari Ilkka Porttikivi

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 10.10.2025
alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 23

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)